

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΡΟΧΑΙΩΝ:

Καιρός να πούμε ΟΧΙ στο τροχαίο έγκλημα!

«Η πολιτική βούληση είναι απαραίτητη στο υψηλότερο κυβερνητικό επίπεδο για την εξασφάλιση κατάλληλης νομοθεσίας για την οδική ασφάλεια και την αυστηρή εφαρμογή των νόμων, με τους οποίους όλοι πρέπει να συμμορφώνονται. Αν αυτό δεν μπορέσει να εξασφαλιστεί, οι οικογένειες και οι κοινότητες θα συνεχίσουν να θρηνούν θύματα, και τα συστήματα υγείας θα συνεχίσουν να φέρουν το κύριο βάρος των τραυματισμών και αναπηριών λόγω των τροχαίων.»

Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας – παγκόσμια έκθεση για την κατάσταση της Οδικής ασφάλειας το 2013

Σε όλες οι χώρες που υιοθέτησαν πολιτικές που οδήγησαν στον δραστικό περιορισμό των τροχαίων συγκρούσεων η Δικαιοσύνη αποτέλεσε βασικό τομέα της ολοκληρωμένης παρέμβασης.

Στη χώρα μας όπου καμιά πολιτική για την πρόληψη δεν υπάρχει όπως και στους υπόλοιπους τομείς έτσι και στη Δικαιοσύνη το τροχαίο έγκλημα εξακολουθεί να αντιμετωπίζεται σαν αποτέλεσμα της κακιάς στιγμής.

Για τα θύματα των τροχαίων συγκρούσεων, νεκρούς ή ανάπηρους και τις οικογένειες τους δεν μπορεί να υπάρξει Δικαιοσύνη.

Είναι μη αναστρέψιμες καταστάσεις με απίστευτο πόνο που καθορίζουν δραματικά την ζωή πολλών ανθρώπων. Καμιά ποινή και καμιά χρηματική αποζημίωση δεν μπορεί να αποτελέσει ισοδύναμο για αυτές τις τραγωδίες. Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει πως η θεσμοποιημένη έλλειψη σεβασμού στα θύματα και η αμνήστευση των τροχαίων εγκλημάτων που πρακτικά υφίσταται στην χώρα μας πρέπει να συνεχιστεί. Η αντιμετώπιση των τροχαίων εγκλημάτων από την Δικαιοσύνη αποτελεί σημαντικό παράγοντα που ευνοεί την ανάπτυξη της παραβατικότητας στην κυκλοφορία και την διαιώνιση του τροχαίου εγκλήματος. Καθένας (και ιδιαίτερα ο οδηγός) γνωρίζει πώς μπορεί το βράδυ να σκοτώσει ένα άνθρωπο παραβιάζοντας το κόκκινο, τρέχοντας με υπερβολική ταχύτητα, οδηγώντας μεθυσμένος και το πρωί να είναι ελεύθερος και να έχει στα χέρια του την άδεια οδήγησης. Μετα από πέντε ή οκτώ χρόνια μπορεί να καταδικαστεί σε 18μηνες με τριετή αναστολή από ένα δικαστήριο στο οποίο έχει το δικαίωμα να μην παραστεί, για να μη ταλαιπωρείται, αλλά να εκπροσωπηθεί από το δικηγόρο του που θα ζητήσει συγγνωμη. Αν είναι και αρκετά νέος δεν χρειάζεται καν να ζητήσει συγγνωμη. Έχει το ελαφρυντικό της μετεφηβικής ηλικίας. Και μια δεύτερη ευκαιρία για να το επαναλάβει. Αυτή είναι η δικαστική διαδρομή 50.000 θανατηφόρων τροχαίων στη χώρα μας από το 1990 μέχρι σήμερα στο 99% των περιπτώσεων.

Κάθε φόνος στην άσφαλτο, παρά την ύπαρξη αρκετών άλλων νόμων, θα χαρακτηριστεί «ανθρωποκτονία από αμέλεια».

Πριν τη σύγκρουση

Η αναμόρφωση του Κ.Ο.Κ. με κριτήριο την αποτελεσματικότητα του στην πρόληψη και τον περιορισμό των τροχαίων συγκρούσεων και των θυμάτων τους απαιτεί πολλαπλές αλλαγές σε ζητήματα που αφορούν και την Δικαιοσύνη.

- πρώτα απ όλα απαιτούμε την άμεση κατάργηση του Οθωμανικού τύπου προνομίου του υπουργού Προστασίας του Πολίτη να μοιράζει τις πινακίδες παραβατών όποτε ευαρεστείται, πράξη που

υποβαθμίζει την τροχαία παραβατικότητα και νομιμοποιεί την άποψη πως η τροχαία παράβαση δεν είναι και κάτι το σημαντικό.

- να καταργηθούν οι ανεκδιήγητες διατάξεις που χορηγούν έκπτωση 50% στα πρόστιμα που επιβάλλονται αν πληρωθούν εντός δέκα ημερών. Είναι προφανές πως αυτές εδραιώνουν την λαθεμένη εντύπωση πως ο ΚΟΚ έχει αποκλειστικά εισπρακτικό χαρακτήρα.
- Η Δικαιοσύνη πρέπει ΑΜΕΣΑ να εκκαθαρίσει όλες τις υποθέσεις κατηγοριών για έκδοση πλαστών διπλωμάτων. Εκτός από την αντιμετώπιση αυτών που συμμετείχαν στην έκδοση, να αφαιρέσει τα διπλώματα απ όσους τα πήραν μ αυτόν τον τροπο και να επιβάλει στους κατόχους πλαστών διπλωμάτων την ειδική επανεκπαίδευση και εξετάσεις μετά από ένα διάστημα αναγκαστικής απομακρυνσης από τους δρόμους. Συμφωνα με επίσημες ανακοινώσεις όσων κατά καιρους εξήγγειλαν την καταπολέμηση των κυκλωμάτων οι πλαστές άδειες οδήγησης ανέρχονται σε δεκάδες αν όχι σε εκατοντάδες χιλιάδες.
- Άμεση νομοθέτηση της απαγόρευσης απόκτησης αδειας οδήγησης για μια πενταετία για όσους συλληφθούν να οδηγούν χωρίς άδεια οδήγησης. Η συμμετοχή τέτοιων οδηγών σε σοβαρές τροχαίες συγκρούσεις είναι ιδιαίτερα αυξημένη αλλά ακόμα κι αυτό δεν τους εμποδίζει στο να αποκτήσουν άδεια οδήγησης. Στη χώρα μας όπου το 30% των νεκρών από τροχαίες συγκρούσεις αποτελείται απο χρήστες μοτοσικλέτας ιδιαίτερη σημασία έχει η υιοθέτηση της προτεινόμενης διάταξης σε σχέση με τους ανήλικους μη δικαιούμενους άδεια οδήγησης μοτοσικλετών (οι οποίοι όταν ενηλικιωθουν αν παρουσιασουν αδεια οδήγησης στο δικαστήριο αθωνονται...αναδρομικά για όλες τις σχετικές βεβαιωμένες παραβάσεις).
- Άμεση εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και των αποφάσεων των Ανωτάτων Δικαστηρίων σε σχέση με τις παράνομες διαφημιστικές πινακίδες, την κατάληψη πεζοδρομίων και πεζοδρόμων για εμπορικούς σκοπούς και κάθε άλλη δρατηριότητα ή παράλειψη από ιδιωτικούς ή και αυτοδιοικητικούς ή κρατικούς φορείς που θέτουν σε κίνδυνο τους χρήστες του οδικού δικτύου. Προσωποποίηση και της αστικής ευθύνης.

Μετά στη σύγκρουση

- Ουσιαστική διερεύνηση των τροχαίων συγκρούσεων από τις αρχές πριν αποδοθούν κατηγορίες. Όχι στην αυτοπαγίδευση με τον άμεσο χαρακτηρισμό «ανθρωποκτονία από αμέλεια» κάθε θανατηφόρου τροχαίου. Πλήρης αναλυτική ενημέρωση στα θύματα και στις οικογένειες τους για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ιδιαίτερα για τον πρώτο κρίσιμο καιρό που είναι βυθισμένες στον πόνο και δεν μπορούν να σκεφτούν τίποτα άλλο.
- Αυτόματη υποχρεωτική κατάθεση από τις εταιρείες κινητης τηλεφωνιας λίστας με πιθανές συνομιλίες όλων των εμπλεκόμενων οδηγών την ώρα της σύγκρουσης. Είναι κάτι που οι εταιρίες σήμερα με διαφορά νομικά προσχήματα (προσωπικά δεδομένα...) αρνούνται να το κάνουν ακόμα και μετα από Εισαγγελική εντολή και που έχει ιδιαίτερη σημασία λόγω της αυξανόμενης εμπλοκής σε τροχαίες συγκρούσεις οδηγών που μιλουν ή στέλνουν μηνυματα με το κινητο.
- Άμεση στέρηση της άδειας οδήγησης μέχρι το δικαστήριο σε όσους εμπλέκονται σε θανατηφόρο τροχαίο ή σε σοβαρό τραυματισμό.

- Κατά προτεραιότητα εκδίκαση των υποθέσεων τροχαίων συγκρούσεων (θανατηφόρων ή με σοβαρά τραυματίες). Να τελειώνουμε με την σημερινή απαράδεκτη κατασταση όπου το πρωτόδικο ποινικο μπορεί να γίνει και πέντε χρόνια μετά ενώ η ολοκλήρωση της διαδικασίας μπορεί να ξεπεράσει τα οκτώ χρόνια. Είναι χρόνια μαρτυρίου για τις οικογένειες και τους τραυματίες, χρόνια ευτελισμού της ανθρώπινης ύπαρξης χρόνια που καταδεικνύουν την πλήρη έλλειψη σεβασμού στα δεκάδες χιλιάδες θύματα των τροχαίων. Η χώρα που μπορεί να διαθέτει ειδική Αθλητική και Φορολογική Δικαιοσύνη για την ταχύτερη εκδίκαση υποθέσεων που αφορούν αθλητικές και φορολογικές παραβάσεις δεν μπορεί να επιταχύνει την διαδικασία απονομής δικαιοσύνης για τον θάνατο ανθρώπων βαζοντας τους στο ίδιο τσουβαλι με τις καταπατησεις τις ζωοκλοπες, τις μικρες και μεγάλες απατες και ότι άλλο μπορεί να φανταστεί κανείς.
- Κατάργηση της παραγραφής όλων των «μικρών» αδικημάτων (παραβίαση κόκκινου, υπέρβαση ορίου ταχύτητας κλπ) που έχουν οδηγήσει στο φόνο αλλά κατά το χρόνο εκδίκασης έχουν παραγραφεί... Κατάργηση της δυνατότητας του κατηγορούμενου να μην παρίσταται στη δίκη ενώ η παρουσία των θυμάτων και των οικογενειών τους είναι υποχρεωτική...Δικαίωμα έφεσης και στα θύματα και όχι μόνο στους δράστες...
- Αφαίρεση της άδειας οδήγησης στους καταδικασμένους ως υπεύθυνους για φόνο ή σοβαρό τραυματισμό.
- Χρήση των διατάξεων περι ενδεχόμενου δόλου για οσους προκαλούν συγκρούσεις παραβιάζοντας το κοκκινο, οδηγώντας μεθυσμένοι, παραβιάζοντας τα όρια ταχύτητας, μιλώντας σε κινητό. Δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην γνωρίζει ότι αν το κάνει αυτό μπορεί να προκαλέσει τον θάνατο ή την αναπηρία άλλου ανθρώπου. Οι λειτουργοί της Δικαιοσύνης δεν το γνωρίζουν;

Πάντα

- Άμεση διερεύνηση από το υπουργείο Δικαιοσύνης της αναντιστοιχίας των επιδικαζόμενων αποζημιώσεων σε σχέση με τα καταβαλλόμενα από τους ασφαλισμένους ασφάλιστρα καθώς και του εκβιασμού τον οποίο τα θύματα υφίστανται να αποδεχθούν κατώτερα και από τα επιδικαζόμενα ποσα υπο την απειλη ότι η εταιρια πιθανον να κλεισει και αν κανουν έφεση θα τα χάσουν όλα.
- Κατά προτεραιότητα εκδίκαση των αγωγών και καταβολή αποζημιώσεων για όλα τα θύματα αλλά **ιδιαίτερα για τους τραυματίες** οι οποίοι στις σημερινες ιδιαιτερα δύσκολες συνθήκες θα κάνουν ακόμα και πάνω από δέκα (10) χρόνια για να πάρουν κάποια χρήματα ενώ καθημερινά αντιμετωπίζουν τρομερά πειστικές ανάγκες.
- Άμεση κατάργηση του Νόμου 4092/12, η συνταγματικότητα του οποίου εκκρεμεί στον Αρειο Πάγο, νόμου που ληστεύει τις οικογένειες των θυμάτων τροχαίων συγκρούσεων, θυμάτων ανασφάλιστων οχημάτων ή ασφαλισμένων σε εταιριες που πτωχευσαν προς όφελος των ασφαλιστικών εταιριών.
- Νομοθετική ρύθμιση που θα ορίζει σαφώς τις προϋποθέσεις για την απόκτηση της ιδιότητας του πραγματογνώμωνα και διαπίστευση τους μετά από έλεγχο γνώσεων στα υπουργεία Μεταφορών και Υγείας. Δεν είναι δυνατόν σε εκατοντάδες αν όχι σε χιλιάδες υποθέσεις να καταθέτουν οι ίδιοι, συνηθέστατα συνταξιούχοι, και να οδηγούμεθα σε δικαστικές αποφάσεις και μάλιστα Εφετείου που

αποφαίνονται ότι ο εγκλωβισμός πολυτραυματία επί μιάμιση ώρα στο αυτοκίνητο του «δεν είχε αιτιώδη συνάφεια με τον θάνατο του». (Εφετείο Αθηνών Α.Π. 3987/2012)

- Προετοιμασία για τον άμεσο εναρμονισμό της χώρας με την υπο επεξεργασία Ευρωπαϊκή Οδηγία 2012/29/EU «για τα δικαιώματα την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων εγκλημάτων». Να συμπεριληφθούν και στην χώρα μας, όπως προετοιμάζεται να γίνει από μια σειρά Ευρωπαϊκές χώρες και τα θύματα των τροχαίων στα «θύματα εγκληματικών επιθέσεων»
- Ουσιαστική συμμετοχή του Υπουργείου Δικαιοσύνης στην αναμόρφωση του καθεστώτος έκδοσης των αδειών οδήγησης με σύγχρονες προσεγγίσεις όσον αφορά τους νέους οδηγούς (διαβαθμισμένο δίπλωμα, μηδενικό όριο αλκοόλ, αυστηρή αντιμετώπιση επιθετικής οδήγησης) τις προϋποθέσεις και τους χρόνους ανανέωσης των αδειών. Ηλεκτρονικό Μητρώο οδηγού.
- Θέσπιση συμπληρωματικών εναλλακτικών ποινών για τους δράστες τροχαίων εγκλημάτων ή καθ υποτροπή παραβάτες του Κ.Ο.Κ. Εργασία σε Κέντρα τραύματος, κέντρα αποκατάστασης αναπήρων, ιατροδικαστικά εργαστήρια

Τέλος αλλά όχι τελευταίο

Τροχαίο και εγκατάλειψη: η ιδιαίτερα απεχθής αυτή συμπεριφορά, που βρίσκεται σε έξαρση τα τελευταία χρόνια πρέπει να αντιμετωπιστεί αποφασιστικά και όχι να επιβραβεύεται με την άμεση απελευθέρωση των δραστών που συνελήφθησαν αργότερα ή παραδόθησαν μετά την παρέλευση του αυτοφώρου. Δεν ξέρουμε τι ακριβώς να προτείνουμε όταν:

Για τον φόνο και την εγκατάλειψη του ποδηλατη Ian Hibell (Αθήνα Αυγούστος 2008), ο δράστης του οποίου συνελήφθει την επομένη, το πρωτόδικο δεν έχει γίνει ακόμα.

Για τον φόνο και την εγκατάλειψη του 15χρονου πεζου Σόλωνα Καρυδάκη (Αθήνα Δεκέμβριος 2009) ο δράστης του οποίου παρουσιάστηκε μετά την παρέλευση του αυτοφώρου, το πρωτόδικο δεν έχει γίνει ακόμα.

Για τον φόνο και την εγκατάλειψη του ποδηλάτη Γιωργου Ζήση (Γιαννενα Ιούλιος 2013) ο δράστης του οποίου συνελήφθει είκοσι ημέρες μετά, το πρωτόδικο δεν έχει γίνει ακόμα.

Για τον βαρύτατο τραυματισμό και την εγκατάλειψη των πεζών 7χρονων διδυμων Maciorowski και της μητέρας τους από παραβατη του κόκκινου και του οριου ταχύτητος (Αθήνα Ιουνιος 2012) ο δράστης του οποίου συνελήφθη την ίδια ημέρα, το πρωτόδικο δεν έχει γίνει ακόμα.

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις οι δράστες αφέθηκαν αμέσως ελεύθεροι και τους δόθηκε και η άδεια οδήγησης (σε όσους είχαν). Γι αυτές ειδικά τις περιπτώσεις και την αντιμετώπιση τους από την δικαιοσύνη δεν ξέρουμε πραγματικά τι να προτείνουμε.

Ισως ένα βραβείο ευστοχίας ή εξαιρέτων πράξεων;

Ισως αυτοί που τους αφήνουν ελεύθερους και με άδεια οδήγησης να έχουν κάποια καλύτερη ιδέα.

Σεβασμό στα θύματα των τροχαίων!

Μια κοινωνία που δεν σέβεται τους νεκρούς της είναι μια νεκρή κοινωνία.